

Cala Montjoi

Text i foto > **EDUARD MARTÍ**

Fa dos dies era a Barcelona, a l'oficina. Assegut a la vella butaca del petit despatx de les Rambles, obria una carta certificada que em regiraria totalment. El pare ja feia temps que havia mort, però curiosament la carta arribava ara, per correu certificat i amb l'emblema d'un conegut col·lectiu d'advocats lliberals, catalanistes i amb aires d'esquerres. Aclareixo que no era el meu pare biològic, però sí el meu mentor —per què no dir-ho—, un guia, un pare espiritual. El document era una mena d'últimes voluntats en què Manuel Vázquez Montalbán deixava molt clar que volia que les seves cendres fossin espargides per la Mediterrània, concretament a la cala Montjoi de Roses.

Avui, després d'unes hores amb cotxe i de vint-i-cinc revolts en el darrer tram, resto palplantat a la sorra d'aquesta meravellosa cala de l'Alt Empordà. Durant el viatge, la meva ment detectivesca no ha parat de donar-hi voltes: per què en Manuel va escollir aquest indret? És evident que ja no tindrà més casos per resoldre, però com a Pepe Carvalho que em dic, esbrinaré per què Manuel Vázquez Montalbán va decidir que les seves cendres reposessin al fons de la badia de Montjoi.

De primer cop d'ull —no cal ser detectiu—, Montjoi és la cala més gran del cap de Creus, situada a només dotze quilòmetres de Roses. Mirant al mar, veig la punta de la Ferrera a llevant i la punta del Bergantí a ponent. Avui l'aigua està tranquil·la, i la sorra és una barreja de gra gruixut i pedres arrodonides i allisades per milions d'onades que han vingut fins aquí a descansar. Em fa gràcia sentir de fons com l'aigua, un cop arriba a la sorra, reclusa cap al mar. En aquest trajecte de tornada, l'aigua fa repicar les pedres i els petits còdols que hi ha a la vora, i compon una música que em recorda aquells «pals de pluja» que alguns teníem de petits.

En el primer que he pensat és en la faceta d'expert gastrònom i amant de la bona cuina d'en Manuel, i directament l'he relacionat amb el gran i omnipresent El Bulli. Però seria massa fàcil resoldre que va escollir aquesta badia només perquè abans ho havien fet en Ferran i en Juli. Entenc que no hi pot haver només una vinculació gastronòmica.

És ben cert que El Bulli va tancar. Ara es pot veure més o menys integrat en el paisatge el nou edifici que alber-

garà la fundació que continuarà el llegat del que va ser durant anys el millor restaurant del món. El paratge s'ha mantingut bastant verge, i l'urbanisme depredador no ha arribat a devorar-lo. El silenci només es trenca, de tant en tant, quan un estol de nois surt del complex turístic Ciutat de Vacances. Potser, com en tot, caldrà trobar un cert equilibri entre platges verges i una ocupació turística moderada.

Amb els peus a l'aigua gaudeixo de la cala, des d'on, a banda i banda, se'n pot percebre l'origen volcànic, un paratge cuinat a foc lent durant milers d'anys fins a formar aquest magnífic paisatge. Una suau brisa em porta les olors dels pins que anellen la costa en el seu tram més proper a l'aigua, i em fan pensar que el foc sempre està a punt per cremar de nou aquests boscos. Des d'aquí es veuen clapes cremades que ens alerten que a l'estiu caldrà estar ben alerta.

El fons del mar és una altra meravella. Un altre tipus de vegetació pobla l'interior: praderies de posidònia són l'hàbitat perfecte per a la fauna marina d'aquesta zona del Parc Natural del Cap de Creus. A la superfície, un esclat de verds i blaus impregna la retina de qualsevol despistat. Seria un crim considerable no aturar-se una estona, intentar observar, tot caminant pels senders que enteranyinen aquest territori, i gaudir, amb certa perspectiva, de tot el ventall de colors que afloren de les aigües.

Torno cap a Roses, no sense abans deixar el cotxe en un dels darrers revolts de Montjoi, per contemplar amb tota la seva expressivitat aquest racó del cap de Creus. En Manuel era ateu i d'esquerres. Desconec si en els darrers anys va entrar de ple en les filosofies orientals o budistes i si creia en la reencarnació. Podria ser que jo no ho sàpiga i hagués tornat a la vida en el cos d'un prestigiós cuiner o potser d'un valent mariner. Si fos aquest el cas, mortal ho continuaria sent, i morir, per més que em dolgués, seria un pas que hauria de tornar a patir. Si aquesta càbala fos certa, en Manuel tornaria a escollir, ben segur, la badia de Montjoi.

Me'n vaig amb la certesa que no és el darrer cop que admiro aquestes vistes. Ara entenc per què vas decidir que les teves cendres descansessin en aquest tros de mar, a la seva sorra, entre les seves pedres, allà, jugant als prats de posidònies...